

Zofia Szczygielska

"Śmierci piękne i brzydkie",
Stanisław Gębala, "Dialog" nr 11
(1986) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/3-4 (105-106), 304

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

GĘBALA Stanisław: Śmierci piękne i brzydkie. "Dialog" 1986 nr 11 s. 105-110.

Przedmiotem rozważań jest szczególny "tryptyk" literacki - "Echa leśne" Żeromskiego, "Echa leśnie" Różewicza oraz jego sztuka teatralna "Do piachu". Przyjmując tezę, że dramat "Do piachu" jest - obok "Kartoreki" - najbardziej osobistą i autobiograficzną sztuką pisarza zajmuje się autor kontekstami literackimi utworów Różewicza. Śledzi inspiracje (Żeromski, Słowacki), analizuje dwie wersje zdarzenia, przeciwstawiając legendotwórczemu zamysłowi debiutanckiego tomu, legendoburczy zamysł sztuki "Do piachu". Zauważa dwie drogi wiodące Różewicza na scenę - poetycką i prozatorską.

BP/105-106/49

Z.S.

GIŻYCKI Marcin: Z dyskusji nad polską awangardą filmową lat trzydziestych. "Acta Universitatis Lodziensis." Folia Scientiarum et librorum 7, Łódź 1986 s. 79-89.

Polska awangarda filmowa lat trzydziestych była zjawiskiem niejednorodnym i kontrowersyjnym. Można wyodrębnić trzy główne stanowiska programowe. Pierwsze - "elitarnie", propago- wało całkowitą suwerenność filmu jako gatunku, prawo do ekspe- rymentu artystycznego i tym samym negację funkcji utylitarnych (Stefan Themerson, Jalu Kurek, Tadeusz Kowalski). Pogląd prze- ciwstawny - film społecznie użyteczny, rozumiany jako przekaz- nik treści, ważkich ideowo - głosiła grupa artystów związanych ze "Startem" (Eugeniusz Cękański, Jerzy Toeplitz). Program, będący wypadkową dwóch stanowisk poprzednich, realizował zes- pół filmowców określonych mianem "technicystów". Leader gru- py, Janusz Maria Brzeski, proponował film "beztreściowy" (afa- bularny), a interesujący materiał filmowy dostrzegał w blis- kiej rzeczywistości - przede wszystkim w przemyśle.

BP/105-106/50

E.M.